

AI in de zorg: nieuwe regels, nieuwe normen – hoe bereid je je voor?

Erik van Dijk MD squared & Sterre Langeveld NEN

Erik van Dijk– MD squared

Partner MD squared + Expert in
Werkgroep AI in de Zorg bij NEN

Sterre Langeveld– NEN
Consultant ICT, Industrie & vervoer

Secretaris van de Werkgroep AI in
de Zorg bij NEN

> Wat doet NEN?

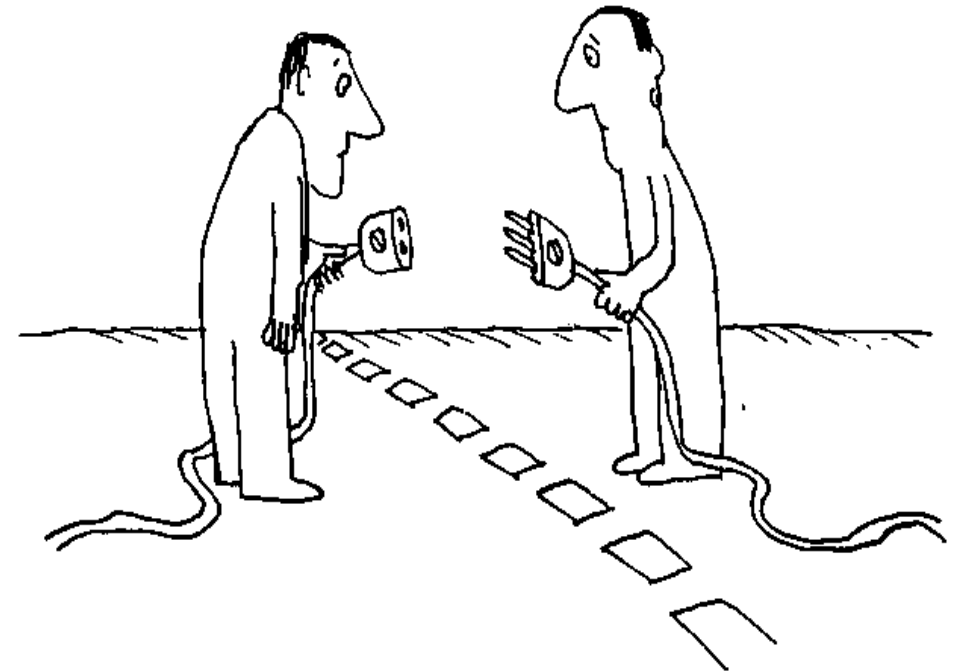
Stichting Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) brengt partijen, zoals bedrijfsleven, overheden en branche-organisaties bij elkaar om afspraken te maken en deze vast te leggen in normen of richtlijnen. Zo zorgen we samen voor een maatschappij die duurzamer, veiliger of efficiënter is.

> Wat zijn normen?

- Vrijwillige afspraken tussen stakeholders
- Producten, diensten of processen
- Doelen:
  - Borgen van veiligheid, kwaliteit en efficiëntie
  - Zelfregulerend vermogen van de markt
  - Verschil tussen standaarden en normen

Voordelen

- > Duidelijkheid voor marktpartijen
- > Vertrouwen in een product, dienst of organisatie

> Drie basisprincipes

1

Alle betrokken partijen

2

Consensus

3

Transparantie

Normalisatie & wetgeving

AI Act: die zegt dit is 'high risk'

Je gebruikt de geharmoniseerde normen om risk management aan te tonen

Verplichtingen uit de AI act: je moet o.a. risicomangement + documentatie hebben

'WAT'

'HOE'

Niet-bindende richtlijnen uit de praktijk

Normalisatie rondom AI & Big data

- Ontwikkeling van internationale normen:
  - Mondiaal - ISO/IEC JTC1/SC42, sinds 2017
  - Europees - CEN/CENELEC JTC21, sinds 2022
- EU: versneld door de Europese AI-verordening :
  - Voorbereiden op regelgeving
  - Standaardisatieverzoek (SReq) van de Europese Commissie aan CEN/CENELEC:
horizontale normen voor hoog-risico AI-systemen en -toepassingenReference in AI Act
  - Verwijzing in de AI-verordening (“wat”) naar normen (“hoe”)
  - De markt kan normen gebruiken als vermoeden van conformiteit

JTC 21: Normalisatieverzoek voor hoog risico AI- systemen (Sreq 2023)

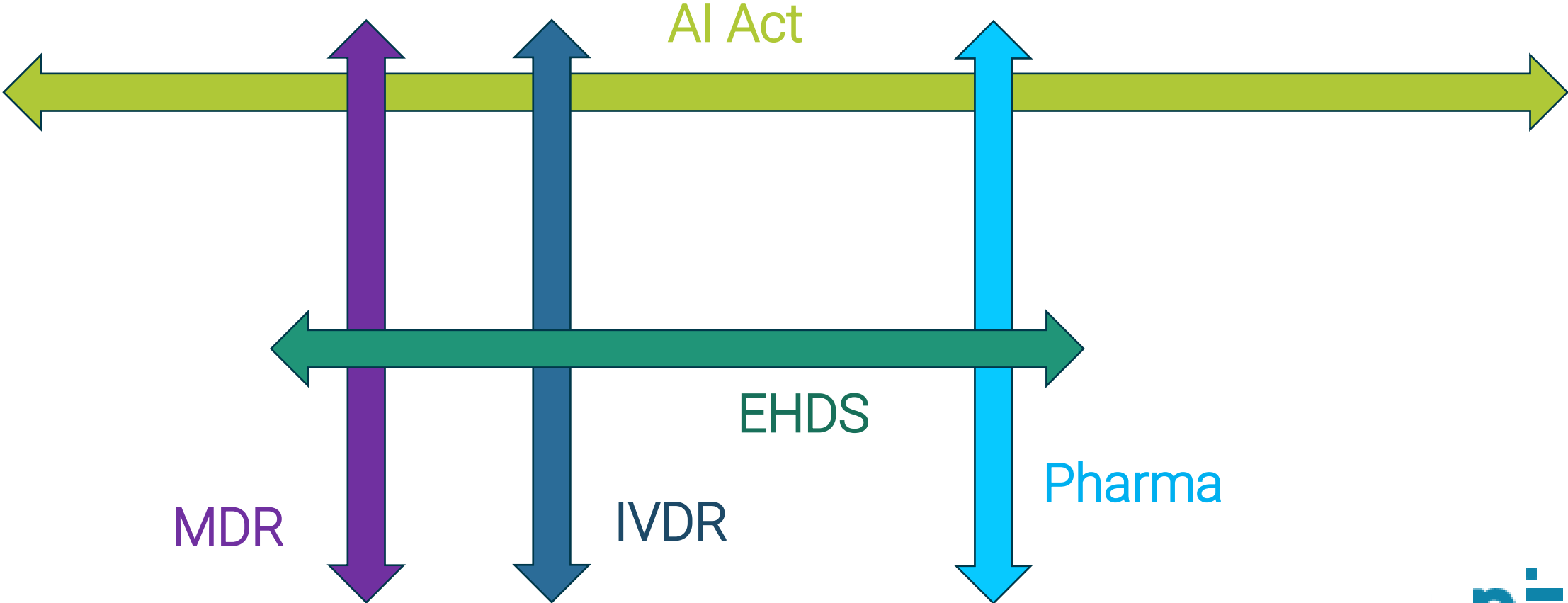

ANNEX I

List of new European Standards and European standardisation deliverables to be drafted

Reference information	
1.	European standard(s) and/or European standardisation deliverable(s) on risk management systems for AI systems
2.	European standard(s) and/or European standardisation deliverable(s) on governance and quality of datasets used to build AI systems
3.	European standard(s) and/or European standardisation deliverable(s) on record keeping through logging capabilities by AI systems
4.	European standard(s) and/or European standardisation deliverable(s) on transparency and information provisions for users of AI systems
5.	European standard(s) and/or European standardisation deliverable(s) on human oversight of AI systems
6.	European standard(s) and/or European standardisation deliverable(s) on accuracy specifications for AI systems
7.	European standard(s) and/or European standardisation deliverable(s) on robustness specifications for AI systems
8.	European standard(s) and/or European standardisation deliverable(s) on cybersecurity specifications for AI systems
9.	European standard(s) and/or European standardisation deliverable(s) on quality management systems for providers of AI systems, including post-market monitoring processes
10.	European standard(s) and/or European standardisation deliverable(s) on conformity assessment for AI systems

Horizontale vs. verticale kaders

Normalisatie op nationaal niveau

Normcommissie AI & Big Data (381420)

Werkgroep 1:
Advisory Group

Werkgroep 2:
AI in de zorg

Werkgroep 3:
Ethiek & fundamentele
rechten

Werkgroep 4:
NTA (Nederlands
Technische afspraak) voor
profielingsalgoritmen

Nederlandse inbreng in AI-normalisatie

Normen: vrijwillige afspraken tussen stakeholders

Drie niveau's:

- Nationaal
- Europees
- Mondiaal

Voor elk onderwerp wordt een technische commissie opgericht, waarin inhoudelijke experts uit alle deelnemende landen samenkomen.

Deze experts ontwikkelen gezamenlijk normen en beoordelen en stemmen formeel over conceptteksten..

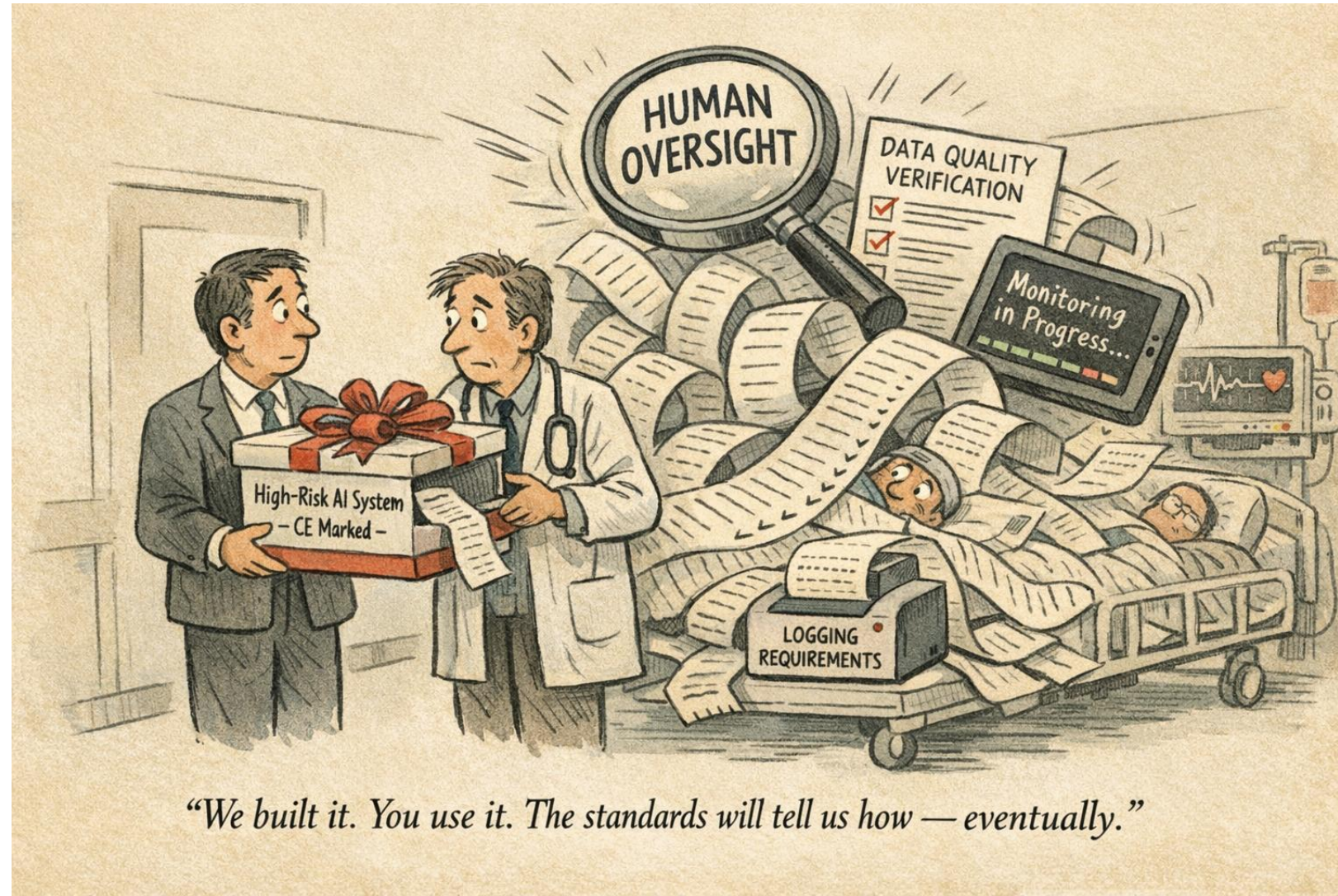
Ai Act en de zorg

Hoe bereid je je voor?

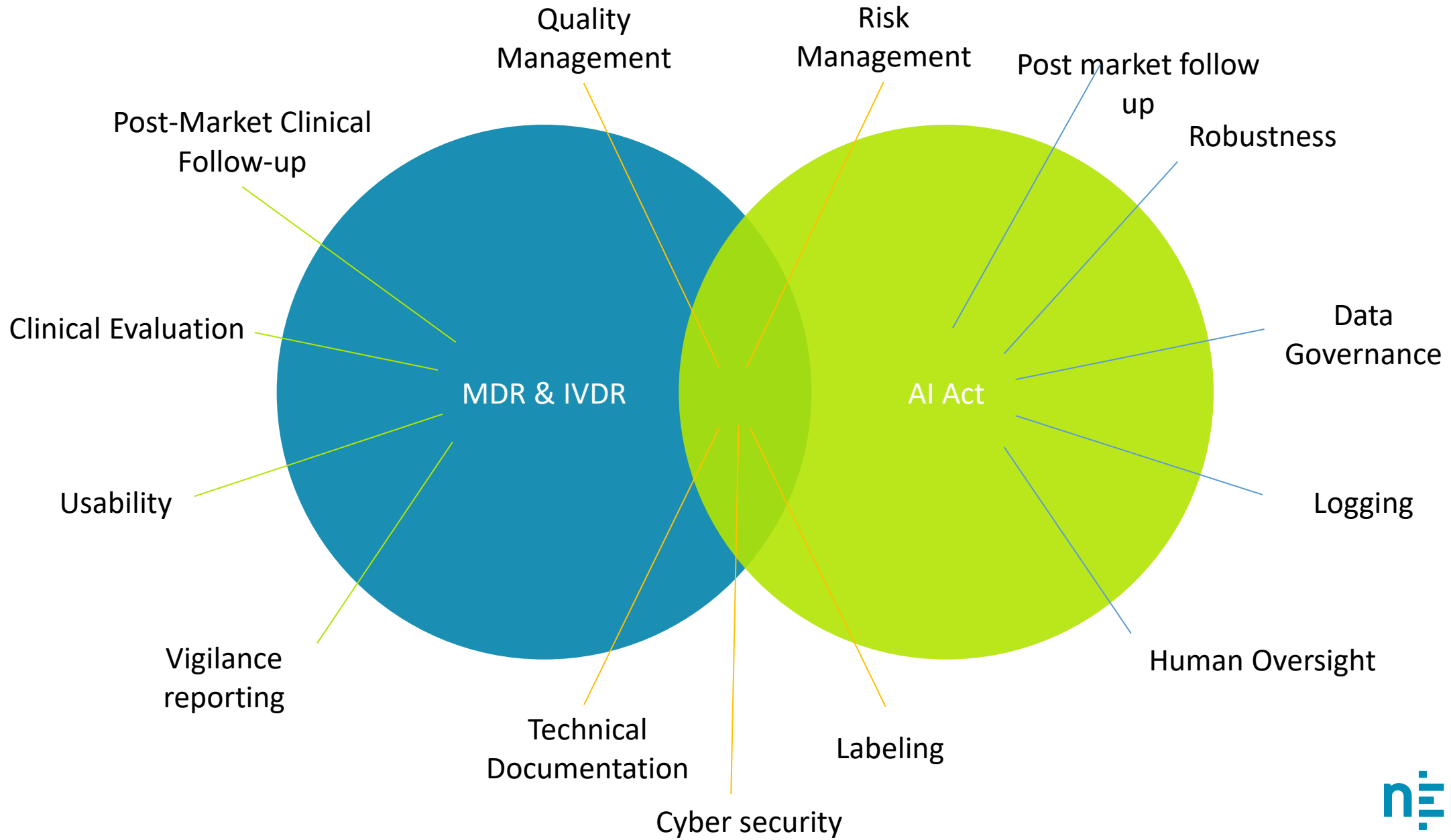
AI Act en de zorg

2 belangrijke stakeholders:

- Fabrikant
- Deployer
  - Ziekenhuis

“We built it. You use it. The standards will tell us how — eventually.”

Impact voor fabrikant en hoe bereid je je voor?

Officiële situatie 16 April 2026

Classificatie van AI-medische hulpmiddelen:

Onder de AI Act Annex I A ≥ Class IIa medische hulpmiddelen met AI worden als hoog-risico systemen geklasseerd

Dubbele conformiteitsbeoordeling:

Naast MDR/IVDR conformiteitsbeoordeling is een aparte conformiteitsbeoordeling vereist volgens de AI Act vóór augustus 2027

Complexiteit kwaliteits- en risicomanagement:

AI Act introduceert aanvullende eisen vooral op gebied van QMS en Risico management die leiden tot overlap met ISO13485 en ISO14971 + 8 nieuwe standaarden

Onzekerheid rond MDR CE-hercertificering

Onduidelijkheid over wat er met geldigheidsduur van bestaande medische CE certificaten gebeurt. Complete hercertificering? Ongelijk eind datums?

Veel onduidelijkheid en onzekerheid voor fabrikanten:

- dit is aangekaart door WG 2 AI –zorg bij VWS
- zijn verschillende voorstellen rond om aanpassingen op EU nivo
- Timing onzeker, voorlopig staat augustus 2027 deadline nog steeds

Impact voor fabrikant en hoe bereid je je voor?

voorstellen voor aanpassing AI-Act & EU-MDR

Classificatie van AI-medische hulpmiddelen:

Voorstel is om medische producten uit Annex IA naar Annex IB te verplaatsen. Alleen eisen hoofdstuk 3 sectie 2 gelden
Als dit wordt aangenomen grote versimpeling

AI Act Requirement	Section A	Section B*	MDR/IVDR Equivalent	Gap / Implication
Data Governance (Art. 10)	Required	Required (Ch. III, S.2)	No direct equivalent	Retained via sectoral transposition; delegated acts needed
Technical Documentation (Art. 11 / Annex IV)	Required	Required (Ch. III, S.2)	Annex II/III MDR (partial)	Core requirement retained; Annex IV still referenced
Record-Keeping (Art. 12)	Required	Required (Ch. III, S.2)	PMS obligations (partial)	Not explicitly covered under MDR/IVDR PMS requirements
Transparency / Info to Deployers (Art. 13)	Required	Required (Ch. III, S.2)	IFU requirements (partial)	Retained; deployers must still receive key information
Human Oversight (Art. 14)	Required	Required (Ch. III, S.2)	No direct equivalent	Retained via sectoral transposition
Accuracy, Robustness, Cybersecurity (Art. 15)	Required	Required (Ch. III, S.2)	GSPR Annex I MDR (partial)	Retained; some overlap with existing MDR GSPRs
Quality Management System (Art. 17)	Required	Not required	ISO 13485 (partial)	Data management, discrimination reporting, supply chain procedures lost
Automatically Generated Logs (Art. 19)	Required	Not required	No direct equivalent	6-month retention period lost; gap in retrospective investigations
Deployer Obligations (Art. 26)	Required	Not required	No equivalent	Hospitals/operators not subject to MDR; major gap for continuous learning systems
Conformity Assessment (Art. 43)	AI Act route & Sectoral	Sectoral route only	MDR Annex IX/XI	AI Act NB involvement removed; no AI-specific NB competence required
Harmonised Standards (Art. 40)	AI Act standards & Sectoral	Not applicable	MDR harmonised standards	AI Act standards may still apply as state of the art; can be harmonised under MDR via Annex ZA
Registration (Art. 49)	Required	Potentially required (Amendment 11)	EUDAMED registration	Retained per Parliament amendments for non-MDR / IVDR
Regulatory Sandboxes (Art. 57)	Applicable	Conditional	No equivalent	Only applies if transposed into sectoral law
Post-Market Monitoring (Art. 72)	Required	Not required	PMS/PMCF (Art. 83–86 MDR)	MDR PMS partially covers; AI-specific monitoring gaps remain

Bron: Leon Doorn
van MedQAIR b.v.

Impact voor fabrikant en hoe bereid je je voor?

voorstellen voor aanpassing AI-Act & EU-MDR

Classificatie van AI-medische hulpmiddelen:

Voorstel is om medische producten uit Annex IA naar Annex IB te verplaatsen. Alleen eisen hoofdstuk 3 sectie 2 gelden
Als dit wordt aangenomen grote versimpeling

Geen dubbele conformiteitsbeoordeling:

Medische producten krijgen dan geen losse conformiteitsbeoordeling. De extra AI-Act eisen worden tijdens MDR CE beoordeling meegenomen.

Minder overlap in eisen

De AI-Act eisen rond om QMS, Logging, geharmoniseerde standaarden en Post-Market surveillance gelden niet meer

Onzekerheid rond standaarden

Formeel zouden de nieuwe standaarden die met AI-act worden geharmoniseerd niet meer gelden voor medische producten, maar NoBo kan ze wel "state-of-art" verklaren.

Wat kun/moet je nu doen?

- Evalueer Eisen uit hoofdstuk 3 sectie 2 (artikel 8-15)
- Volg ontwikkeling op gebied van Risk Management en Andere standaarden. Meeste zou inpasbaar moeten zijn in huidige QMS, ontwikkel proces en documentatie

Impact voor deployer en hoe bereid je je voor?

Deployer is nieuwe rol in AI-Act

Deployer = using an AI system under its authority

Nieuwe rol, met veregaande eisen en verantwoordelijkheden om te zorgen dat hoog risico AI op veilige manier wordt ingezet in praktijk

Eisen onder artikel 26:

AI-leteracy van gebruikers, menselijke supervisie, data kwaliteit en geschiktheid, toezicht en logging

Vereist veel input & samenwerking leverancier

De leverancier moet voldoende informatie leveren (artikel 13) en menselijke supervisie ondersteunen (artikel 14). In werking stellen van AI vereist gedegen plan

Onzekerheid rond updates

De impact van voorgestelde wijzigingen in AI-act zijn onduidelijk omdat MDR geen deployer rol kent. Formeel zullen eisen misschien mee valen, in de praktijk blijft relevant

Wat kun/moet je nu doen?

- Evalueer Eisen uit artikel 26
- Bekijk hoe deze eisen mee genomen moeten worden in aankoop en implementatie process als mede rond dagelijks gebruik.
- Volg ontwikkeling op gebied van standaarden (vooral bias, monitoring en menselijk toezicht)

**Waar staan we nu – en wat kun
jij nu doen?**

Huidige status van AI-normen

Waar staan we nu?

- ✓ Verschillende normen bevinden zich in de laatste ontwikkelingsfase en gaan richting publieke consultatie.
- ✓ Publicatie zal gefaseerd plaatsvinden, per onderwerp.
- ✓ De focus verschuift van inhoudelijke discussies naar implementatie-uitdagingen.

Belangrijke thema's in de normen

- ✓ Risicomanagement
- ✓ Datakwaliteit en datagovernance
- ✓ Transparantie en documentatie
- ✓ Menselijk toezicht
- ✓ Robuustheid en cybersecurity

Tijdslijnen geharmoniseerde AI-normen

16 april 2026

26 Dec 2026

	2025	2026				2027	
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
AI Trustworthiness part 1				ENQ		★	
AI Trustworthiness part 2				ENQ		★	
Risk management			ENQ		★		
Quality management system	ENQ				★		
Cybersecurity			ENQ			★	
Conformity Assessment			ENQ			★	
Datasets				ENQ			★
Bias				ENQ			★
Computer vision			ENQ		★		
TR Overview and architecture of standards			ENQ	★			

ENQ Public Enquiry

CEN-CENELEC date of publication. CEN-CENELEC publication is different than the citation in the Official Journal of the European Union (OJEU) which make take additional weeks or months

Publieke consultatie: prEN18281 Computer vision

- ✓ T/m 11 mei staat de Europese norm voor computer vision open ter publieke consultatie
- ✓ Dit is hét moment om laagdrempelig de norm tot je te nemen en commentaar in te dienen
- ✓ Commentaar indienen kan via nenconnect.nl

Dien hier je commentaar in!

Bedankt voor jullie aandacht!

Vragen?

Contact:
ai@nen.nl

Op de hoogte blijven?
Scan the QR code

nen

nēn

**De waarde
van normen**